

صلح، عدالت
و
عوامل بازدارنده آن در دنیای معاصر

مرکز گفتگوی ادیان
معاونت پژوهشی و آموزشی
سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

فهرست

۷	مقدمه
۹	سخنرانی افتتاحیه: حجت الاسلام والمسلمین محمود محمدی عراقی
۱۷	سخنرانی افتتاحیه پروفیسور دکتر آندریاس بشته
۲۱	سخنرانی افتتاحیه: آیت الله محمد علی تسخیری
۲۵	پیام کاردینال دکتر کریستوف شونبرن
۲۷	تقویت فرهنگ صلح؛ پیش شرط جلوگیری و حل تعارض / نسرین مصفا
۳۹	پرسش و پاسخ
۴۹	صلح و عدالت در بستر دینی / محمد رضا بهشتی
۵۹	پرسش و پاسخ
۶۹	حقوق بشر، اقلیت و اکثریت / سید مصطفی محقق داماد
۷۷	پرسش و پاسخ
۸۷	گفت وگویی تمدن‌ها و صلح جهانی / عباس منوچهری
۱۰۷	پرسش و پاسخ
۱۱۹	صلح و عدالت / سید محمد خامنه‌ای
۱۴۵	پرسش و پاسخ
۱۵۷	سایه بلند تاریخ جنگ و آشتی در روابط مسلمانان و مسیحیان / اینگبورگ کابریل

- ۱۷۷..... پرسش و پاسخ
- ۱۸۹..... دعوی سیاست و اقتصاد برای ایجاد صلح و عدالت / هانس پیشلر
- ۲۱۱..... پرسش و پاسخ
- ۲۲۵..... آیا صلح بدون حل مسئله اقلیت‌ها ممکن است؟ / عادل تئودور خوری
- ۲۳۹..... پرسش و پاسخ
- ۲۴۹..... با شاخه زیتون یا شمشیر؟ گرایش به درگیری در بینش‌های توحیدی / گوته‌فرد فانوی
- ۲۷۵..... پرسش و پاسخ
- ۲۸۹..... جهانی شدن و دادرسی جزائی بین‌المللی / گرهارد لوف و ریچارد بوتس
- ۳۰۳..... پرسش و پاسخ
- ۳۱۷..... درگیری‌های جهانی، پایداری حقوق و سلطه جهان‌شمول قانون / اشتفان هامر
- ۳۳۳..... پرسش و پاسخ
- ۳۴۵..... منزلت و موانع عدالت / علی اکبر رشاد
- ۳۶۱..... پرسش و پاسخ
- ۳۶۹..... ضمیمه (فهرست اشخاص)

به نام خدا

مقدمه

آنچه هم اینک در پیش روی دارید مجموعه مقالات و مباحث سومین گفت و گوی اسلامی - مسیحی اندیشمندان مسلمان از جمهوری اسلامی ایران با متکلمان و حقوق دانان مسیحی است که پیرامون موضوع «صلح، عدالت و عوامل باز دارنده‌ی آن در دنیای معاصر» به گفت و گو نشسته‌اند. سابقه گفت و گوهای دینی ایرانی - اتریشی هم اینک از یک دهه فراتر رفته و آرام آرام به گفتمانی نهادینه در حوزه دینی درآمده است. این گفت و گوی دینی با رویکردی اساسی به مقوله صلح از ناحیه‌ی مسیحیت کاتولیک و نگاهی عمیق به مقوله عدالت از ناحیه اندیشمندان اسلامی آغاز شد و در یک هم اندیشی مقدماتی براین نکته اتفاق نظر گردید که آنچه می‌تواند بستر مناسب یک صلح پایدار باشد چیزی جز عدالت نیست. صلح بدون عدالت شاید بتواند اندک زمانی حتی با تسامح و تساهل از ناحیه‌ی اطراف دعوا محترم شناخته شود ولی هیچگاه نمی‌تواند بدون بستری استوار، پایدار برجای بماند. اندیشه عدالت در اسلام مقوله‌ای فی‌نفسه ارزشی و میزانی جهت سنجش ارزش دیگر مقولات است به عبارتی می‌توان ارزش هر مقوله‌ای را به نسبت شدت و ضعف ارتباط آن با مقوله‌ی عدالت سنجید. صلح نیز از این دایره خارج نبوده و صلحی در اندیشه اسلامی ممدوح و مطلوب قلمداد می‌گردد که رابطه‌ی چگونگی نزدیکی و قرب خود را با عدالت تعریف نماید آنچه اندیشمندان مسلمان و مسیحی طی چندین گفت و گوی اسلام - مسیحی در پی آن بودند

بررسی و مطالعه چگونگی نزدیکی صلح و عدالت در زمینه‌های حقوقی، اقتصادی سیاسی و فرهنگی بود. حتی آنان کوشیدند جایگاه و نقش گفت‌وگوی بین ادیان در این روند را بیشتر ترسیم کنند و به دیگران اعلام نمایند چگونه هم اندیشی دینی می‌تواند به تأمین عدالت و صلحی پایدار در جهان کمک نماید. آنان در ادامه گفت‌وگوی خود در اسفند ۱۳۸۱ بر آن شدند که بیندیشند چه عواملی موجب تقویت و یا تهدیدی بر روند این تأمین خواهد بود و آنچه هم اینک به آن می‌پردازید چیزی جز مطالعه همین تهدید نخواهد بود. امید است مطالعه مجموعه مقالات و مباحث موجود که نگاهی پایانی در این پروژه علمی دینی مشترک اسلامی - مسیحی است برای صاحبان خرد و اندیشه مفید افتد.

مرکز گفت‌وگوی بین ادیان